

ВІДГУК

офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора
Грибана Григорія Петровича на дисертацію **Житницького Артема
Олексійовича «Формування здорового способу життя старших підлітків
у процесі занять пауерліфтингом»**, подану на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика
навчання (фізична культура, основи здоров'я)

Актуальність дисертаційної роботи. На сучасному етапі розвитку української держави певна увага влади та суспільства приділяється вдосконаленню системи фізичного виховання молоді. Незважаючи на модернізацію освітньої системи з фізичного виховання, в Україні сучасна молодь має низький рівень фізичної й психологічної підготовленості та функціонального стану організму. За даними офіційної статистики понад 70–75 % учнівської молоді в Україні має порушення в стані здоров'я. Вирішення проблеми збереження та зміцнення здоров'я старших підлітків у процесі занять фізичною культурою здійснюється шляхом максимального врахування особливостей розвитку організму та захворювань кожного вихованця та складанням програм індивідуальних фізичних навантажень.

Про актуальність дослідження свідчить факт його виконання відповідно до теми у рамках науково-дослідної роботи, що фінансується за рахунок державного бюджету Міністерства освіти і науки України «Концепція формування здоров'язбережувального світогляду, як фундаментальної платформи розвитку сучасної педагогічної освіти».

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Наукові положення, висновки і рекомендації сформульовані достатньою мірою та обґрунтовані експериментальними даними відповідно до мети й завдань дослідження. Ступінь вірогідності отриманих результатів

забезпечується тривалістю експерименту та достатньою кількістю учасників і використанням сучасних методів, що відповідають вимогам метрології. Достовірність отриманих результатів забезпечується адекватністю методів, мети та завдань дослідження, достатнім обсягом і репрезентативністю емпіричного матеріалу, коректністю статистичної обробки даних. Робота містить достатню кількість цифрового і графічного матеріалу, який оформлений належним чином. Все це уможливило наочне уявлення про отримані результати.

Стиль та мова дисертації. Дисертація написана методично грамотно, орфографічно та стилістично витримана на високому рівні.

Зміст автореферату повністю відображає результати основного дослідження, представленого у дисертаційній роботі.

Мета роботи досягнута, де теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено методичку формування здорового способу життя старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом. Завдання дослідження конкретні і відповідають поставленій меті.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає у тому, що вперше:

– встановлено стимулюючі та гальмуючі чинники навчання старших підлітків на відділенні пауерліфтингу у дитячо-юнацькій спортивній школі в аспекті валеологічного підходу;

– розроблено трьохрівневу структурно-логічну та поетапну моделі формування здорового способу життя старших підлітків;

– виявлено параметри позитивних зрушень показників фізичної, технічної, психологічної підготовленості та функціональних показників здоров'я старших підлітків під впливом занять пауерліфтингом із валеологічним підходом;

– визначено кількісні характеристики фізичної, технічної, психологічної підготовленості та функціональних показників старших підлітків, які дозволяють контролювати процес занять з пауерліфтингу на

кожному з двох років навчання;

– обґрунтовано навчальну програму занять з пауерліфтингу «Штанга» для старших підлітків першого року навчання у дитячо-юнацькій спортивній школі;

– впроваджено експериментальну методику формування здорового способу життя для старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом у дитячо-юнацькій спортивній школі.

Крім того, доповнено дані про особливості впливу систематичних занять фізичними вправами на системи організму старших підлітків.

Практичне значення. Положення, результати дослідження, висновки і практичні рекомендації можуть використовуватися при плануванні навчально-тренувального процесу старших підлітків не тільки з пауерліфтингу, а й з інших видів спорту.

Апробація результатів дослідження. Результати проведених досліджень були повідомлені та обговорені на наукових конференціях, які представлені в авторефераті та дисертаційній роботі. Теоретичні і практичні результати дослідження Житницького А.О. пройшли всебічну апробацію. Основні положення і результати впроваджено у навчально-тренувальний процес Харківської обласної громадської організації «Спортивно-оздоровчий центр «Грация» (довідка про впровадження № 321 від 07.04.2016 р.), Комунального закладу «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа № 9 Харківської міської ради» (довідка про впровадження № 01-57/7 від 08.02.2018 р.); фізичного виховання студентів Одеської національної академії зв'язку імені О. С. Попова (довідка № 01-22-28 від 18.09.17 р.) та ін.

Повнота викладу основних результатів дослідження відображена у 21 публікації, 18 з яких є одноосібними, 5 статей у провідних наукових фахових виданнях України, 1 – у виданні, що входить до міжнародних наукометричних баз, 1 – в міжнародному виданні, 2 – в інших наукових виданнях; 12 статей – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, що містить 195 найменувань (із них 24 – іноземною мовою) та додатків. Робота ілюстрована 6 рисунками та 34 таблицями. Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 239 сторінок (9,95 д. а.), з них 187 сторінок основного тексту (7,79 д. а.).

У вступі обґрунтовано актуальність проблеми, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, методологічні основи дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, особистий внесок здобувача, наведено дані щодо апробації роботи та впровадження матеріалів дослідження в практику.

У першому розділі «Теоретичні засади формування здорового способу життя старших підлітків у фізкультурно-оздоровчій діяльності» здійснено аналіз проблеми впливу гіподинамії на організм людини; розглянуті сутність і зміст понять «здоров'я» та «здоровий спосіб життя», особливості фізичного й психічного розвитку старших підлітків, можливості використання пауерліфтингу як засобу підвищення рухової активності та формування здорового способу життя учнівської молоді; визначено основи організації занять пауерліфтингом старших підлітків у дитячо-юнацьких спортивних школах та їх вплив на стан здоров'я.

У другому розділі «Визначення впливу чинників на формування здорового способу життя старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом» – висвітлено методи й організацію дослідження; проведено аналіз існуючих методик оздоровчого тренування в силових видах спорту; виявлено стимулюючі та гальмуючі чинники щодо навчання основам здорового способу життя старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом у дитячо-юнацькій спортивній школі; визначено відмінності показників фізичних якостей, технічної, психологічної підготовленості та функціонального стану старших підлітків.

У третьому розділі «Експериментальне обґрунтування ефективності

методики формування здорового способу життя старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом» – розроблені трьохмірна структурно-логічна та поетапна моделі формування здорового способу життя старших підлітків; представлено експериментальне обґрунтування методики формування здорового способу життя старших підлітків, які займаються пауерліфтингом у дитячо-юнацькій спортивній школі; висвітлено відсоткове співвідношення обсягів навантаження за розробленою навчальною програмою занять «Штанга» для початкового рівня підготовленості старших підлітків у процесі занять з пауерліфтингу, а також наведені результати експериментальних досліджень протягом двох навчальних років щодо визначення ефективності її застосування в процесі тренувальних занять.

У представленій дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано інноваційне розв'язання наукової проблеми формування здорового способу життя старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом на основі експериментальної перевірки методики формування здорового способу життя старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом. Результати дослідження показали позитивний вплив експериментальної методики і ефективність завдань, що дали змогу зробити відповідні висновки.

В цілому дисертація свідчить про високий рівень підготовки дисертанта, досконале володіння методикою дослідження, творчий підхід до обраної проблеми, що дозволило обґрунтувати актуальну тему роботи та розв'язати основні дослідницькі завдання. В той же час, позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, слід зазначити певні дискусійні положення і недоліки:

1. У підрозділі 1.4 частину тексту на стор. 58–60, де йде мова про історичні витоки пауерліфтингу, слід було об'єднати зі схожим за змістом текстом з підрозділу 3.2, стор. 112–113.

2. В дисертаційній роботі немає посилань на сторінки використаних літературних джерел.

3. На стор. 124–125 (табл. 3.1 та табл. 3.2) у формі таблиць представлені «Класифікація основних вправ, що формують рухові навички та фізичні якості старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом в ДЮСШ» та «Трирівнева модель набуття спеціальних знань старших підлітків у процесі занять з пауерліфтингу в ДЮСШ». На нашу думку, не слід ставити такі об'єкти за змістом та обсягом таблиці одну за одною, а доцільніше було б розмежувати їх аналітичним текстом.

4. У підрозділі 3.4 на стор. 155 табл. 3.18 необхідно було подати в додатках до дисертації.

5. У підрозділі 3.5 серед практичних рекомендацій, щодо виконання вправ з пауерліфтингу, автор дає вказівки по профілактиці травматизму (стор.173, 178, 179). На нашу думку доцільніше було об'єднати ці вказівки в одну таблицю, виходячи з теми дисертаційної роботи.

6. У списку використаних джерел під номером 90 та 124 наведена одна й та сама навчальна програма «Пауерліфтинг: навч. програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл».

7. У таблицях наведених у додатку В (стор. 223) необхідно додати третій стовпець для третього тренувального дня у кожному періоді підготовки.

Висловлені зауваження не мають принципового характеру та не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота «Формування здорового способу життя старших підлітків у процесі занять пауерліфтингом» є самостійною, завершеною науковою працею, яка за своїм змістом, рівнем новизни, теоретичною і практичною значимістю отриманих результатів відповідає чинним вимогам до кандидатських дисертацій, зокрема пп. 9, 11–14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. (із змінами), а її автор, Житницький Артем

Олексійович заслуговує приєднання наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри фізичного виховання
та спортивного вдосконалення Житомирського
державного університету імені Івана Франка
22.05.2019 р.

Г. П. Грибан

Підпис Г.П. Грибана засвідчую,
проректор з наукової і міжнародної роботи,
доктор педагогічних наук, професор

Н. А. Сейко

Відрук одержано 30.05.2019 р.
Учнівський секретар
спеціалізованої
вченої ради *С.К.* *О.В. Кабачока*